

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

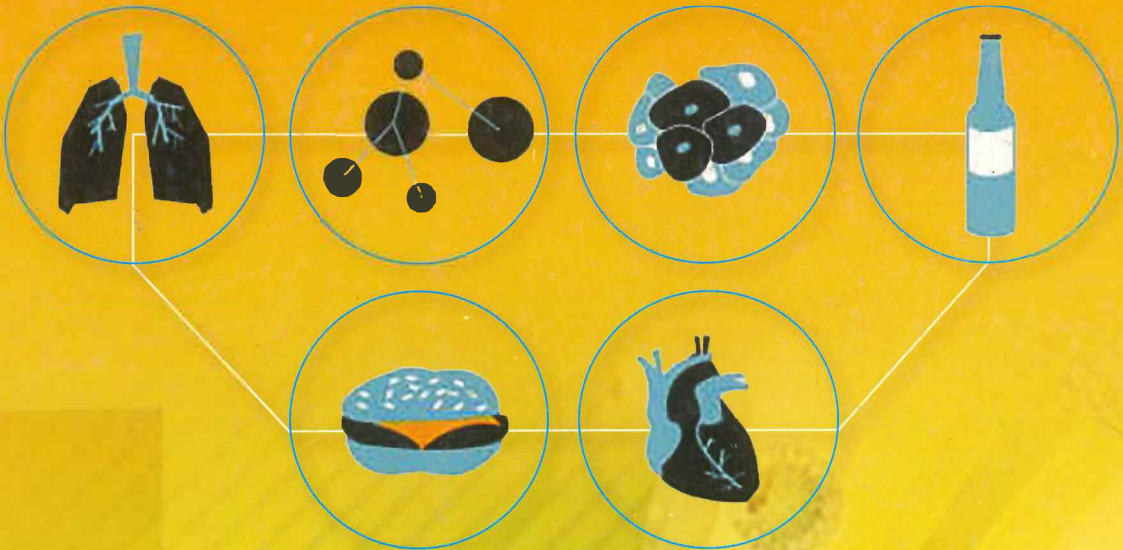
52314

เอกสารการสอนชุดวิชา

หน่วยที่ 11-15

โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ

Communicable Diseases and Non-Communicable Diseases

p65

61656484
012528404
122538094

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

เอกสารการสอนชุดวิชา

โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ

Communicable Diseases and Non-communicable Diseases

52314

หน่วยที่ 11-15

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาโรคติดต่อโรคไม่ติดต่อ

รองศาสตราจารย์พรทิพย์ กิระพงษ์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภช รติโอพาร	กรรมการและบรรณารักษกร
รองศาสตราจารย์ ดร.อดิศักดิ์ สัตย์ธรรม	กรรมการและบรรณารักษกรร่วม
รองศาสตราจารย์ ดร.อารยา ประเสริฐชัย	กรรมการด้านเนื้อหา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์	กรรมการด้านเนื้อหา
อาจารย์ แพทย์หญิงรัศมี ดันศิริสิทธิกุล	กรรมการด้านเนื้อหา
อาจารย์ นายแพทย์สมบัติ แทนประเสริฐสุข	กรรมการด้านเนื้อหา
อาจารย์ แพทย์หญิงสุพัตรา ศรีวณิชชากร	กรรมการด้านเนื้อหา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภามาส อังศุโชติ	กรรมการด้านวัดผลการศึกษา
รองศาสตราจารย์อมรรมาศ คงธรรม	กรรมการด้านเทคโนโลยี
อาจารย์ ดร.ธีระวุฒ ธรรมกุล	เลขานุการ

ผู้ร่วมผลิต

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงแสงศุลี ธรรมไกรสร
อาจารย์ แพทย์หญิงจรรยา แสงสัจจา
อาจารย์ นายแพทย์ชนินันท์ สนธิไชย
อาจารย์ นายแพทย์พรชก รัตนดิถก ณ ฎเกิด
อาจารย์รัตนภรณ์ จีระวัฒนะ
อาจารย์ นายแพทย์ศุภมิตร ชนธ์สุทธิวัฒน์
อาจารย์ นายแพทย์อดุลย์ บัณฑิตกุล
อาจารย์ นายแพทย์อรรพล ชีพสัตยากร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(3)
รายละเอียดชุดวิชา	(8)
วิธีการศึกษา	(10)
หน่วยที่ 11 โรคจากการทำงานและมลพิษทางอากาศ	11-1
แผนการสอนประจำหน่วย	11-2
ตอนที่ 11.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคจากการทำงานและมลพิษทางอากาศ	11-6
เรื่องที่ 11.1.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคจากการทำงาน	11-7
เรื่องที่ 11.1.2 ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ	11-12
ตอนที่ 11.2 โรคจากการทำงานที่พบบ่อย	11-18
เรื่องที่ 11.2.1 โรคจากตัวทำละลาย	11-20
เรื่องที่ 11.2.2 โรคพิษโลหะหนัก	11-31
เรื่องที่ 11.2.3 โรคระบบหายใจจากการทำงาน	11-38
เรื่องที่ 11.2.4 โรคหูตึงจากการทำงาน	11-46
ตอนที่ 11.3 โรคที่เกิดจากการทำงานเกษตรกรรม	11-50
เรื่องที่ 11.3.1 ชนิดของโรคจากการทำงานเกษตรกรรม	11-51
เรื่องที่ 11.3.2 โรคที่เกิดจากยากำจัดศัตรูพืช	11-57
ตอนที่ 11.4 โรคจากมลพิษทางอากาศ	11-70
เรื่องที่ 11.4.1 ฝุ่นละอองและมลพิษต่อสุขภาพ	11-71
เรื่องที่ 11.4.2 ตัวอย่างสารเคมีที่ก่อมลพิษ	11-77
เรื่องที่ 11.4.3 สถานการณ์คุณภาพอากาศในประเทศไทยและการป้องกัน	11-82
บรรณานุกรม	11-88
ภาคผนวก	11-89
หน่วยที่ 12 ปัญหาสุขภาพจิตและการติดยาเสพติด	12-1
แผนการสอนประจำหน่วย	12-2
ตอนที่ 12.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสุขภาพจิตและการติดยาเสพติด	12-5
เรื่องที่ 12.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสุขภาพจิต	12-6
เรื่องที่ 12.1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการติดยาเสพติด	12-13

ตอนที่ 12.2 โรคจิต โรคประสาท โรคจิตสรีระแปรปรวน และการป้องกัน	12-18
เรื่องที่ 12.2.1 โรคจิต	12-20
เรื่องที่ 12.2.2 โรคประสาท	12-28
เรื่องที่ 12.2.3 โรคจิตสรีระแปรปรวน	12-34
เรื่องที่ 12.2.4 ปัญหาสุขภาพจิตและการป้องกัน	12-41
ตอนที่ 12.3 การติดยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย	12-50
เรื่องที่ 12.3.1 สาเหตุและอาการที่เกิดจากยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย	12-51
เรื่องที่ 12.3.2 การคัดกรองและการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย	12-60
เรื่องที่ 12.3.3 การป้องกันปัญหาติดยาเสพติดให้โทษ	12-68
ตอนที่ 12.4 การติดยาเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย	12-71
เรื่องที่ 12.4.1 คำจำกัดความและชนิดของยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	12-73
เรื่องที่ 12.4.2 สถานการณ์และสาเหตุของการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	12-81
เรื่องที่ 12.4.3 โรคที่เกิดจากการติดยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	12-85
เรื่องที่ 12.4.4 การป้องกัน ควบคุมปัญหาและผลกระทบที่ตามมาจากการติดยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	12-91
บรรณานุกรม	12-96

หน่วยที่ 13 กลุ่มโรคพันธุกรรมและความพิการแต่กำเนิด	13-1
แผนการสอนประจำหน่วย	13-2
ตอนที่ 13.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคพันธุกรรมและความพิการแต่กำเนิด	13-4
เรื่องที่ 13.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับโรคพันธุกรรม และความพิการแต่กำเนิด	13-6
เรื่องที่ 13.1.2 ประเภทของโรคพันธุกรรม	13-11
เรื่องที่ 13.1.3 แนวทางการวินิจฉัยโรคพันธุกรรม	13-18
เรื่องที่ 13.1.4 แนวทางการรักษา ป้องกัน ควบคุม และฟื้นฟูสุขภาพโรคพันธุกรรม	13-23
ตอนที่ 13.2 กลุ่มโรคพันธุกรรม	13-28
เรื่องที่ 13.2.1 โรคธาลัสซีเมีย	13-30
เรื่องที่ 13.2.2 ภาวะขาดเอนไซม์ จี-6-พีดี	13-37
เรื่องที่ 13.2.3 กลุ่มอาการดาวน์	13-41
ตอนที่ 13.3 กลุ่มโรคพันธุกรรมที่มีภาวะความพิการแต่กำเนิด	13-50
เรื่องที่ 13.3.1 ภาวะเสื่อมกล้ามเนื้อพันธุกรรม	13-52
เรื่องที่ 13.3.2 ปากแหว่งเพดานโหว่	13-58
เรื่องที่ 13.3.3 ภาวะหลอดประสาทไม่ปิด	13-63
บรรณานุกรม	13-70

หน่วยที่ 14 โรคและภาวะเสื่อมในผู้สูงอายุ.....	14-1
แผนการสอนประจำหน่วย	14-2
ตอนที่ 14.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคและภาวะเสื่อมในผู้สูงอายุ.....	14-4
เรื่องที่ 14.1.1 การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ	14-7
เรื่องที่ 14.1.2 การดูแลผู้สูงอายุอย่างองค์รวม.....	14-11
ตอนที่ 14.2 โรคและอาการทางสมองที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ.....	14-17
เรื่องที่ 14.2.1 ภาวะสมองเสื่อม	14-18
เรื่องที่ 14.2.2 ภาวะซึมเศร้าแบบพลัน.....	14-32
เรื่องที่ 14.2.3 โรคพาร์กินสัน	14-37
ตอนที่ 14.3 โรคกระดูกและข้อที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ.....	14-40
เรื่องที่ 14.3.1 โรคข้อเสื่อม.....	14-42
เรื่องที่ 14.3.2 โรคเก๊าท์ และโรคเก๊าท์เทียม	14-47
เรื่องที่ 14.3.3 โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์	14-51
เรื่องที่ 14.3.4 โรคกระดูกพรุน.....	14-55
ตอนที่ 14.4 ปัญหาเกี่ยวกับตาและการได้ยินในผู้สูงอายุ	14-63
เรื่องที่ 14.4.1 ภาวะตาแห้ง สายตายาวในผู้สูงอายุ และน้ำวุ้นตาเสื่อม	14-65
เรื่องที่ 14.4.2 ต้อกระจก ต้อหิน จุดภาพชัดที่จอตาเสื่อมและภาวะเบาหวาน ขึ้นจอตา.....	14-68
เรื่องที่ 14.4.3 ปัญหาการได้ยินในผู้สูงอายุ	14-73
ตอนที่ 14.5 ปัญหาของระบบทางเดินปัสสาวะในผู้สูงอายุ	14-77
เรื่องที่ 14.5.1 อาการปัสสาวะราดในผู้สูงอายุ	14-78
เรื่องที่ 14.5.2 โรคต่อมลูกหมากโต	14-83
ตอนที่ 14.6 ภาวะซึมเศร้าและปัญหาอื่นๆ ในผู้สูงอายุ	14-87
เรื่องที่ 14.6.1 ภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ	14-89
เรื่องที่ 14.6.2 การหกล้มในผู้สูงอายุ.....	14-92
เรื่องที่ 14.6.3 ภาวะเบื่ออาหารและน้ำหนักลดในผู้สูงอายุ	14-97
เรื่องที่ 14.6.4 ปัญหาจากการใช้ยาในผู้สูงอายุ	14-100
เรื่องที่ 14.6.5 การนอนไม่หลับในผู้สูงอายุ.....	14-103
บรรณานุกรม	14-105
ภาคผนวก	14-111

หน่วยที่ 15 อุบัติเหตุและการบาดเจ็บ.....	15-1
แผนการสอนประจำหน่วย	15-2
ตอนที่ 15.1 ความหมาย กลุ่มโรค และกลไกการเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ.....	15-4
เรื่องที่ 15.1.1 ความหมายของอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และความปลอดภัย.....	15-5
เรื่องที่ 15.1.2 การจัดกลุ่มโรค อุบัติเหตุ และการบาดเจ็บ	15-9
เรื่องที่ 15.1.3 กรอบแนวคิดกลไกการเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ.....	15-13
ตอนที่ 15.2 อุบัติเหตุและการบาดเจ็บในกลุ่มวัยต่างๆ	15-17
เรื่องที่ 15.2.1 สถานการณ์อุบัติเหตุและการบาดเจ็บในกลุ่มวัยต่างๆ	15-18
เรื่องที่ 15.2.2 ปัจจัยเสี่ยงด้านบุคคลในวัยต่างๆ	15-23
เรื่องที่ 15.2.3 ชนิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บที่พบบ่อยในวัยต่างๆ	15-29
ตอนที่ 15.3 การป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ และการสร้างเสริมความปลอดภัย... ..	15-38
เรื่องที่ 15.3.1 การจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ	15-39
เรื่องที่ 15.3.2 แนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในระดับชุมชน	15-48
บรรณานุกรม	15-56